

dosar nr. 2r-122/19

Prima instanță: Judecătoria Soroca, sediul Florești (R. Rusu-Parii)

Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (E. Grumeza, N. Chircu, S. Procopciuc)

DECIZIE

20 februarie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătoriai

Mariana Pitic
Iurie Bejenaru
Galina Stratulat

examinând recursul declarat de Maria Țurcan,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Baza de Aviație a
Ministerului Apărării al Republicii Moldova împotriva Mariei Țurcan cu privire la
evacuarea din apartamentul de serviciu,

împotriva încheierii din 09 ianuarie 2019 a Curții de Apel Bălți, prin care s-a
restituit cererea de apel depusă de Maria Țurcan,

c o n s t a t ă :

La 17 iulie 2018, Baza de Aviație a Ministerului Apărării al Republicii Moldova
a depus cerere de chemare în judecată împotriva Mariei Țurcan cu privire la
evacuarea din apartamentul de serviciu.

Prin hotărârea din 13 noiembrie 2018 a Judecătoriai Soroca, sediul Florești a
fost admisă cererea de chemare în judecată și dispusă evacuarea Mariei Țurcan și a
membrilor săi de familie din imobilul situat în r-nul. Florești, sat. Lunga, casa 59,
ap. 22, care aparține cu drept de proprietate Ministerului Apărării al Republicii
Moldova. Totodată, a fost scutită Maria Țurcan de la achitarea taxei de stat, ca fiind
persoană cu situație financiară precară.

La 19 decembrie 2018, Maria Țurcan a depus cerere de apel nemotivată
împotriva hotărârii din 13 noiembrie 2018 a Judecătoriai Soroca, sediul Florești prin
care a solicitat casarea integrală a hotărârii instanței de fond, cu pronunțarea unei
noi hotărâri în favoarea sa.

Prin încheierea din 09 ianuarie 2019 a Curții de Apel Bălți, a fost restituită
cererea de apel cu toate documentele anexate.

La 17 ianuarie 2019, Maria Țurcan a depus cerere de apel motivată prin care a
solicitat casarea hotărârii instanței de fond cu emiterea unei noi hotărâri de
respingere a acțiunii.

La 23 ianuarie 2019, Maria Țurcan a depus cerere de recurs împotriva încheierii
din 09 ianuarie 2019 a Curții de Apel Bălți prin care a solicitat casarea încheierii

instanței de apel, repunerea în termen a cererii de apel și remiterea cauzei la rejudecare.

În motivarea recursului, recurenta a indicat că nu este de acord cu încheierea recurată, pe care o consideră neîntemeiată și ilegală.

La fel, a invocat că instanța de fond nu a citat-o pentru ședința de judecată din 13 noiembrie 2018, astfel încălcându-i dreptul la apărare și posibilitatea de a-și argumenta, formula și dovedi poziția în proces, iar dispozitivul hotărârii i-a fost expediat prin poștă la 15 noiembrie 2018.

Astfel, recurenta a opinat că cererea de recurs și solicitările înaintate sunt întemeiate și urmează a fi admise.

Totodată, a menționat că nu a declarat recursul în termen din motive de sănătate.

În conformitate cu prevederile art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Materialele cauzei atestă că, încheierea recurată a fost pronunțată la 09 ianuarie 2019(f.d.37-38), expediată părților prin intermediul oficiului postal la 10 ianuarie 2018 (f.d.39), dovada de recepționare a acesteia de către recurentă fiind anexată la materialele cauzei.

Astfel, recursul, declarat de Maria Țurcan la 23 ianuarie 2019, este în termen.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Maria Țurcan, urmează a fi respins cu menținerea încheierii contestate.

În favoarea concluziei enunțate se invocă următoarele argumente.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În conformitate cu art.427 lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Așadar, din conținutul recursului declarat de Maria Țurcan, rezultă că, recurenta nu este de acord cu încheierea din 09 ianuarie 2019 a Curții de Apel Bălți, prin care cererea de apel a fost restituită împreună cu toate documentele anexate.

La fel, s-a constatat că, pentru a se pronunța astfel, instanța de apel a reținut că, apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelanta nu a prezentat careva motive care ar justifica depășirea termenului de declarare a apelului și nici nu a pretins la restabilirea termenului de atac.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră concluzia instanței de apel despre necesitatea restituirii cererii de apel ca fiind depusă cu omiterea termenului legal de declarare, justă.

În acest context, Colegiul reiterează prevederile art. 362 alin. (1) Cod de procedură civilă, care statuează că, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Prin prisma normei enunțate, instanța de recurs relevă că, dispozitivul hotărârii instanței de fond a fost pronunțat la 13 noiembrie 2018 (f.d.23).

Concomitent, din materialele dosarului Colegiul reține că, cererea de apel înaintată de către Maria Țurcan împotriva hotărârii, a fost depusă la 19 decembrie 2018 (f.d.33).

Aici, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră oportun de a reitera și prevederile art. 110 Cod de procedură civilă, care indică că, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Totodată, conform art. 111 alin. (3) Cod de procedură civilă, termenul de procedură stabilit în ani, luni sau zile începe să curgă în ziua imediat următoare datei calendaristice stabilite, datei comunicării actului de procedură sau producerii evenimentului ori momentului care a condiționat începutul lui.

Prin urmare, în speță, termenul de declarare a apelului și-a început curgerea la 14 noiembrie 2018, ziua imediat următoare datei emiterii dispozitivului hotărârii contestate și a expirat la 13 decembrie 2018, aceasta fiind ultima zi de depunere a apelului, cu toate acestea, apelul a fost depus abia la 19 decembrie 2018, fapt ce denotă depunerea apelului cu încălcarea termenului de declarare.

Astfel, nu poate fi reținut ca temei de a considera că apelul a fost depus în termen argumentul recurente precum că, ultima nu a asistat la pronunțarea dispozitivului hotărârii, nefiind citată legal de către instanța de fond. Or, Maria Țurcan a fost legal citată, despre data, ora și locul ședinței de judecată din 13 noiembrie 2018, ultima recepționând scrisoarea recomandată la 25 septembrie 2018, ceea ce se confirmă prin avizul de recepție anexat la dosar (f.d.19).

În acest context, Colegiul reține că la materialele dosarului există probe ce demonstrează realizarea obligației instanței de fond privind citarea legală a participanților la proces pentru ședința de judecată, apelanta fiind citată cu scrisoare recomandată, care a fost recepționată, avizul de recepție fiind anexat la materialele cauzei (f.d.19).

Prin urmare, instanța de recurs remarcă că, instanța de fond i-a oferit recurente – pârâte Maria Țurcan posibilitatea de a-și argumenta și dovedi poziția procesuală în cadrul procesului de judecată, însă dânsa nu s-a folosit de acest drept.

Aici se menționează că, recurenta Maria Țurcan prin lege era obligată să respecte termenul de contestare cu apel de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, condiție ce nu se atestă în prezenta speță.

În conformitate cu art. 369 alin.(1) lit. b) Cod de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă: apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

În conformitate cu art. 113 alin. (1) Cod de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

În conformitate cu art. 116 alin. (1) și (3) Cod de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se

anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

Maria Țurcan la depunerea cererii de apel nu a solicitat repunerea în termen și nu a anexat probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului.

Prin urmare, ținând cont că cererea de apel împotriva hotărârii din 13 noiembrie 2018 a Judecătoriei Soroca, sediul Florești a fost depusă cu depășirea termenului prevăzut de lege, iar Maria Țurcan nu a solicitat repunerea în termen și nu a anexat probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului, Curtea de Apel Bălți întemeiat a restituit apelul.

În conformitate cu art. 56 alin. (3) Cod de procedură civilă, participanții la proces sînt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

Articolul 61 alin. (1) Cod de procedură civilă expres prevede că participanții la proces sînt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Contrar acestor prevederi legale, Maria Țurcan nu a depus diligența necesară în vederea exercitării căii de atac în termen.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă a reiterat că ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protejarea drepturilor sale de acces la instanță (a se vedea cauzele Van Harn vs. Germania, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007).

În cauzele Ceachir contra Moldovei din 15 ianuarie 2008 și Melnic contra Moldovei din 14 noiembrie 2006, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a notat că prin neaducerea vreunui motiv pentru prelungirea termenului de depunere de către pârâți a unui act procedural, instanțele judecătorești naționale încalcă drepturile reclamantilor la un proces echitabil.

În conformitate cu art. 10 alin. (3) Cod de procedură civilă, sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cît și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în funcție de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

Exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

Luând în considerație cele expuse, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție concluzionează că argumentele invocate în recurs sînt neîntemeiate, fapt pentru care recursul urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art.428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,
d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de către Maria Țurcan.

Se menține încheierea din 09 ianuarie 2019 a Curții de Apel Bălți, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Baza de Aviație a Ministerului Apărării al Republicii Moldova împotriva Mariei Țurcan cu privire la evacuarea din apartamentul de serviciu.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Mariana Pitic

judecătorii

Iurie Bejenaru

Galina Stratulat